

[00:00:00.500]

Otwarte serca, otwarte domy.

[00:00:03.714]

Cykl audycji osławającej temat adopcji i pieczy zastępczej.

[00:00:08.486]

Partnerem audycji jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

[00:00:12.657]

Prowadzący ośrodki adopcyjne w Wielkopolsce.

[00:00:15.329]

Materiał sfinansowany ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

[00:00:21.957]

[Olga Paszkowska] Zapraszam na ostatnią już audycję "Otwarte serca, otwarte domy".

[00:00:26.671]

Zajmującą się tematem adopcji i pieczy zastępczej.

[00:00:30.643]

Nazywam się Olga Paszkowska, a w moim studiu trzy ekspertki.

[00:00:34.740]

[Jolanta Kopińska] Dzień dobry, moje nazwisko Jolanta Kopińska.

[00:00:37.091]

Jestem zastępcą dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu,

[00:00:41.330]

w ramach którego działają ośrodki adopcyjne w Wielkopolsce.

[00:00:44.920]

[Anna Głowczyńska] Dzień dobry, Anna Głowczyńska, kierownik Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu i psycholog.

[00:00:49.671]

[Katarzyna Wojtkowiak] Dzień dobry, Katarzyna Wojtkowiak, pedagog Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu.

[00:00:54.143]

A wcześniej pracowałam jako koordynator rodziny i pieczy zastępczej i pedagog u jednego z organizatorów pieczy zastępczej.

[00:00:59.757]

[OP] Dużo już mówiliśmy w naszych audycjach o procedurach.

[00:01:03.657]

O tym, kto może zostać rodzicem. Jakie dzieci czekają na adopcję.

[00:01:08.986]

A powiedzmy jeszcze, jak dużo jest tych dzieci?

[00:01:12.800]

Jaka jest skala zjawiska w ogóle.

[00:01:14.700]

Bo czasem może nam się wydawać, że nie wiem, tak dużo dzieci czeka albo w ogóle nie ma dzieci do adopcji, bo z kolei rodzice czekają w kolejkach.

[00:01:22.071]

Jak to wygląda?

[00:01:23.257]

[AG] Myślę, że zgłaszanych do ośrodka adopcyjnego dzieci jest sporo.

[00:01:28.071]

Ja mam takie statystyki przed sobą z ostatniego 2024 roku.

[00:01:32.357]

I w 2024 roku do ośrodków adopcyjnych w Wielkopolsce,

[00:01:36.343]

do wszystkich pięciu ośrodków adopcyjnych, zostało zgłoszonych 584 dzieci.

[00:01:41.014]

Oczywiście nie wszystkie one uzyskały kwalifikacje do przysposobienia.

[00:01:44.614]

Bo często przebywały w środowiskach, które odpowiednio się nimi opiekowały.

[00:01:48.571]

Były tam zbudowane więzi, których nie należało rozrywać, więc tylko część z tych dzieci zostało do adopcji skierowanych i było to 253 dzieci.

[00:01:57.800]

Także całkiem sporo, jak na 5 ośrodków adopcyjnych.

[00:02:00.614]

Z tych 253 dzieci aż 179 dzieci zostało przysposobionych.

[00:02:05.429]

To są liczby. Za każdą tą liczbą stoi historia.

[00:02:08.971]

Wiadomo, że te historie są wszystkie bardzo, bardzo, bardzo różne i do każdej tej historii podchodzimy bardzo indywidualnie.

[00:02:16.371]

Niemniej już troszeczkę w liczbach widać, że bardzo dużo dzieci zostaje do nas zgłoszonych.

[00:02:20.800]

Bardzo dużo dzieci zostaje kwalifikowanych i bardzo dużo dzieci znajduje rodziny adopcyjne.

[00:02:25.540]

Niemniej, tak jak ostatnio mówiliśmy o Wojewódzkim Banku Danych.

[00:02:30.129]

Część dzieciaków tej rodziny nie znajduje, więc ich karty są kierowane do innych ośrodków w Polsce.

[00:02:34.971]

I w chwili obecnej w Wojewódzkim Banku Danych dzieci z Wielkopolski jest około 60.

[00:02:39.071]

Te dzieci czekają na rodziców.

[00:02:41.700]

Czekają na to, aż być może gdzieś na terenie Polski znajdzie się rodzina.

[00:02:46.614]

Całkiem spora jest ta liczba.

[00:02:48.486]

Niemniej w dużej mierze często są to dzieci, które już są starsze i być może już długo na tą rodzinę nie będą czekać,

[00:02:55.214]

ale nadal jest dla nich jakaś nadzieja.

[00:02:57.457]

[JK] Bywają to też dzieci z poważniejszymi problemami zdrowotnymi, o czym mówiliśmy już wcześniej.

[00:03:03.300]

Także zgłaszamy do banku wtedy, kiedy na terenie Wielkopolski wyczerpiemy wszystkie możliwości.

[00:03:10.757]

Wtedy ta skala poszukiwań jest rozszerzana na cały kraj, a jeżeli nawet to nie przyniesie efektu, to możemy kwalifikować dzieci do adopcji zagranicznej.

[00:03:19.514]

Niemniej jednak liczba adopcji zagranicznych nie jest zbyt duża.

[00:03:23.329]

Jest taka tendencja, żeby dzieci jednak zostawały w kraju.

[00:03:28.700]

[OP] Jeżeli Panie mówią, że dzieci czekają, gdzie one czekają?

[00:03:33.414]

Czy to jest tylko tak, że dziecko jest w domu dziecka, a potem już jest adoptowane?

[00:03:36.957]

Czy są jeszcze jakieś inne możliwości?

[00:03:38.814]

Trochę mówiliśmy tu już o rodzinach zastępczych, ale jakby mogły Panie tak wyjaśnić nam bardziej.

[00:03:45.100]

Jakie są opcje dla takiego dziecka w momencie, kiedy jeszcze nie może znaleźć tej rodziny adopcyjnej?

[00:03:51.520]

[AG] Faktycznie to dziecko czeka w tym środowisku, w którym przebywa.

[00:03:53.986]

Najczęściej są to rodziny zastępcze.

[00:03:55.971]

Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka.

[00:03:59.366]

Czasem jest to piecza instytucjonalna.

[00:04:01.100]

I w tych miejscach te dzieci przebywają, tam mają zapewnioną odpowiednią opiekę i wsparcie.

[00:04:06.200]

Niemniej faktycznie uzyskały kwalifikacje do adopcji, w związku z tym ta rodzina jest poszukiwana.

[00:04:11.100]

Część dzieci, zwłaszcza tych, o których koleżanka mówiła, z tymi trudniejszymi problemami zdrowotnymi,

[00:04:17.000]

z jakimiś poważnymi obciążeniami, to są dzieci, które oczekują na swoich rodziców w domach pomocy społecznej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

[00:04:24.371]

Faktycznie tam mają zapewnioną odpowiednią opiekę ze względu na swoje różne ograniczenia, deficyty, zaburzenia i choroby.

[00:04:30.429]

I tam oczekują na to aż znajdzie się rodzina dla nich.

[00:04:34.104]

Niemniej faktycznie mimo kwalifikacji do adopcji zagranicznej, mimo poszerzonych poszukiwań rodziny, te rodziny nie zawsze się znajdują.

[00:04:40.886]

Dlatego to o czym już mówiliśmy ostatnio.

[00:04:43.204]

Od jakiegoś czasu prezentujemy historię naszych dzieci w internecie i czasami się udaje.

[00:04:48.100]

Czasami właśnie dzieci np. z domów pomocy społecznej znajdują rodzinę i już w niej są i już są szczęśliwe.

[00:04:54.469]

Więc uważamy, że każda metoda, która może być szansą dla dziecka na znalezienie rodziny jest warta uwagi.

[00:05:00.814]

Mówiliśmy o liczbie dzieci, które są do nas zgłaszane, o liczbie dzieci, które oczekują na rodzinę.

[00:05:05.743]

Ale oczywiście nie należy zapominać, że zgłaszają się do nas przede wszystkim kandydaci i to spośród nich są rekrutowane rodziny dla tych dzieciaków.

[00:05:12.200]

Te najlepsze rodziny, których poszukujemy.

[00:05:14.543]

I w 2024 roku do wielkopolskich ośrodków adopcyjnych zgłosiło się 179 rodzin,

[00:05:20.143]

więc to całkiem sporo.

[00:05:21.514]

Duża część z nich uzyskała kwalifikacje, bo aż 171 rodzin zostało zakwalifikowanych na rodziny adopcyjne.

[00:05:27.443]

Czyli to już były rodziny, które oczekiwały na to, aż zadzwoni ten telefon, aż połączą się ich losy z losami dziecka.

[00:05:34.300]

I faktycznie aż 156 rodzin taki telefon otrzymało i w 2024 roku doczekało się adopcji i stało się pełnoprawnymi rodzinami.

[00:05:44.086]

W chwili obecnej sytuacja wygląda tak, że w Poznaniu na przykład 24 rodziny oczekują na ten telefon.

[00:05:50.520]

Faktycznie w piątek kończyliśmy grupy szkoleniowe, tych rodzin troszeczkę przebyło,

[00:05:54.486]

więc 24 rodziny mogą się spodziewać tego telefonu być może w całkiem najbliższym czasie.

[00:06:01.214]

[OP] Może jeszcze Pani właśnie wyjaśnił bliżej, czym się różni rodzina zastępcza od rodziny adopcyjnej?

[00:06:06.759]

Bo czasem Pani wspominała, że dzieci umieszczone w tych rodzinach nawiązały już więzi, których nie chcemy przerywać,

[00:06:11.343]

więc też myślę, że czasem zdają się taką prawdziwą rodziną dla dzieci adopcyjnych.

[00:06:17.840]

Jak to wygląda formalnie, czym to się różni?

[00:06:20.971]

[KW] Rodzina zastępcza, z definicji ustawy właściwie, to jest rodzina na czas trwania postępowania.

[00:06:27.114]

Rodzina tymczasowa, która ma zapewnić bezpieczeństwo, aż rodzice odzyskają swoją stabilność, gotowość do powrotu dziecka do ich środowiska biologicznego.

[00:06:36.800]

Nie wiem, poradzą sobie z nałogiem, pójdą na terapię, poprawią swoje warunki bytowe, znajdą zatrudnienie.

[00:06:43.257]

To jest moment, kiedy rodzice mogą starać się poprawić swoje funkcjonowanie.

[00:06:48.960]

Najczęściej to jest takie półtora roku, które sąd daje na poprawę tym rodzicom.

[00:06:53.943]

I w tym czasie rodzina zastępcza pełni opiekę nad dzieckiem.

[00:06:58.843]

Posyła do szkoły, dba o jego edukację, o sytuację zdrowotną, chodzi z nim na terapię.

[00:07:05.043]

Robi to wszystko, co rodzic biologiczny powinien robić względem dziecka.

[00:07:09.386]

I w tym czasie dziecko oczekuje na powrot.

[00:07:11.517]

Tylko te powroty, no nie zawsze się zdarzają.

[00:07:14.067]

Nawet bardzo często się nie zdarzają.

[00:07:16.329]

I w tym momencie sąd, jeżeli nie ma poprawy, rodzice nie rokują, rozstrzyga władzę jego rodzicielską poprzez właśnie pozbawienie władzy rodzicielskiej.

[00:07:25.800]

I takie dzieci właśnie dopiero wtedy zgłaszane są do procesu adopcyjnego.

[00:07:29.500]

[OP] A czy zdarza się, że rodzina zastępcza jest rodziną tego dziecka aż do uzyskania pełnoletności?

[00:07:35.371]

[KW] Tak, zdarza się.

[00:07:36.214]

No bo w przypadku np. starszych dzieci, gdzie nie ma takiej gotowości do związania się z kolejną rodziną,

[00:07:41.129]

wiemy, że to by było dla dziecka traumatyczne przeżycie, gdyby miało kolejny raz zmienić swoje środowisko wychowawcze.

[00:07:48.000]

Ma szkołę, ma znajomych, ma przyjaciół, czuje się tam bezpieczne, kochane, akceptowane.

[00:07:53.077]

No i w takiej sytuacji trudno by było zmieniać kolejny raz środowisko i żeby z powrotem:

[00:07:58.714]

"Proszę masz tu nowy dom, nowa mama, nowa szkoła, nowe przedszkole, zaczynamy, tak?"

[00:08:03.529]

Więc w takich sytuacjach nie krzywdzi się dzieci po raz kolejny, tylko zostawia się w tym środowisku, w którym się wychowywało.

[00:08:11.343]

Rodziny zastępcze zawodowe, które są długoterminowe też, tak,

[00:08:15.857]

i jakby one też muszą wyrazić zgodę na to, żeby dziecko pozostało w pieczy zastępczej do 18 roku życia.

[00:08:21.843]

A nieraz zdarza się, że i dłużej, do 25 roku życia, że dziecko ukończy edukację.

[00:08:28.086]

I to się odbywa, właściwie wszystko funkcjonuje, tak jak w rodzinie pełnej, adopcyjnej, tylko to nie jest nigdy formalnie mama, tata, tylko to jest mama, tata zastępcza.

[00:08:40.471]

[JK] Jakby pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej nie jest jedyną przesłanką, żeby zakwalifikować dziecko do przysposobienia.

[00:08:46.914]

Rozważamy wszystkie inne aspekty jego życia i jeżeli środowisko zastępcze, w którym jest, spełnia dla niego dobrą rolę rodziców,

[00:08:56.886]

to decydujemy o tym, że mimo pozbawienia władzy rodzicielskiej, nie kwalifikujemy dziecka do adopcji, tylko proponujemy, żeby dalej było w rodzinie zastępczej.

[00:09:05.250]

Oczywiście za jej zgodą i akceptacją.

[00:09:08.057]

Bo w przypadku zawodowych rodzin zastępczych jest to rodzaj zatrudnienia i nie zawsze rodzice chcą po prostu opiekować się dzieckiem do pełnoletności.

[00:09:17.829]

Raczej otwierają się na to, żeby pomagać innym dzieciom w innej sytuacji, które do nich trafiają.

[00:09:23.557]

Także tymczasowość rodzin zastępczych rozumiemy w ten sposób, że jeżeli można i dziecko może trafić do adopcji, to wówczas je tam kierujemy.

[00:09:33.271]

Natomiast jeżeli rodzina nadal chce pełnić opiekę, to ta tymczasowość może trwać długo, aż do pełnoletności dziecka.

[00:09:40.414]

I to też jest okej, bo tutaj najważniejsze jest to, żeby dziecko dobrze czuło się w swoim miejscu zamieszkania.

[00:09:46.914]

[OP] Tutaj często się pojawia sformułowanie, że jest uregulowana bądź nieuregulowana sytuacja prawna dzieci.

[00:09:53.557]

Czy mogłaby panie przybliżyć, co to oznacza dla dziecka, jedna bądź druga sytuacja?

[00:09:59.857]

[AG] My używając sformułowania uregulowana sytuacja prawna mamy na myśli dzieci, których rodzice nie posiadają władzy rodzicielskiej.

[00:10:05.015]

Czyli to są te dzieci, które de facto mogą trafić do adopcji, jeśli inne czynniki również za tym przemawiają.

[00:10:11.514]

W przypadku nieuregulowanej sytuacji prawnej rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską.

[00:10:16.300]

W związku z tym tak naprawdę to dziecko nie jest wolne prawnie, nie może zostać umieszczone w rodzinie adopcyjnej.

[00:10:21.710]

Jednak bardzo często się zdarza, że instytucje zajmujące się pieczą zastępczą

[00:10:26.143]

mają bardzo dużo dzieci, których sytuacja prawna jest nieuregulowana i dla których poszukują miejsca w rodzinach zastępczych.

[00:10:33.257]

Nasza wiedza jakby jest taka, że tych rodzin zastępczych bardzo często brakuje.

[00:10:37.529]

Gdzieś tych kandydatów jest jednak mniej niż kandydatów na rodziców adopcyjnych.

[00:10:41.400]

W związku z tym już od kilku lat jesteśmy tutaj w stałym kontakcie z instytucjami pieczy zastępczej w Wielkopolsce.

[00:10:49.000]

I czasem zdarza się, że te instytucje zgłaszają do nas dzieci, dla których poszukują rodziny zastępczej póki co,

[00:10:56.457]

ale istnieje duże prawdopodobieństwo, że ta sytuacja prawna tych maluchów się ureguluje, że będą mogły zostać adoptowane.

[00:11:02.700]

Wtedy my jako ośrodek faktycznie podejmujemy działania i spośród naszych rodzin staramy się wskazać rodzinę,

[00:11:08.171]

która byłaby gotowa na taką przejściową formę rodziny zastępczej.

[00:11:12.157]

By zmierzyć się z tymi prawnymi aspektami tej sytuacji,

[00:11:16.543]

ale już tak naprawdę od jak najwcześniejszych momentów budować relacje z dzieckiem i potem je w przyszłości adoptować.

[00:11:22.571]

Kierując dzieci z nieuregulowaną sytuacją prawną do naszych kandydatów, my oczywiście wcześniej tych kandydatów przygotowujemy do tego.

[00:11:29.457]

Już w trakcie szkolenia pojawia się taki mały blok o tym, jak to rodzicielstwo zastępcze wygląda.

[00:11:34.543]

Z czym się wiąże, jakie są różnice między rodziną zastępczą a rodziną adopcyjną.

[00:11:38.871]

I trochę jakby staramy się dotrzeć do ich motywacji takiej przede wszystkim skupionej na potrzebach dziecka.

[00:11:45.286]

Jeśli gdzieś tam to przeważa, to często rodziny faktycznie otwierają się na to, by tymczasowo stać się dla dziecka rodziną zastępczą.

[00:11:52.586]

Mają wiele obaw. Czego się obawiają?

[00:11:54.457]

Obawiają się utraty tajności danych.

[00:11:56.243]

Bo rodzina zastępcza to jest forma jawna.

[00:11:59.100]

Czyli rodzice biologiczni wiedzą, gdzie jest dziecko umieszczone.

[00:12:02.620]

Mogą się z tym dzieckiem kontaktować, więc też trzeba być gotowym i otwartym na ewentualne kontakty z rodziną biologiczną.

[00:12:08.650]

Te kontakty, najczęściej są organizowane w miejscach innych niż miejsce zamieszkania rodziny adopcyjnej.

[00:12:14.743]

Najczęściej są to instytucje, jest to jakby, że tak powiem, logistycznie organizowane w ten sposób, że ktoś nad tym sprawuje, piecze.

[00:12:21.014]

Niemniej czasami te kontakty są.

[00:12:23.029]

Takie rodziny też, jak staną się rodziną zastępczą, współpracują z konkretnym organizatorem pieczy zastępczej w miejscu swojego zamieszkania,

[00:12:30.830]

uczestniczą w okresowych ocenach sytuacji dzieci.

[00:12:33.257]

Więc jakby ten poziom współpracy takiej instytucjonalnej rodziny zastępczej jest zdecydowanie jakby inny i wyższy niż w przypadku rodzicielstwa adopcyjnego.

[00:12:41.850]

Takie rodziny oczywiście otrzymują też pomoc finansową.

[00:12:45.429]

Bo każda rodzina zastępcza w Polsce ma prawo do tego, aby takie środki finansowe na utrzymanie dziecka otrzymywać.

[00:12:51.186]

Niemniej to nigdy nie jest argumentem za tym, że nasze rodziny adopcyjne się decydują na stworzenie dla dziecka rodziny zastępczej.

[00:12:57.957]

Jest to, że już jak najszybciej mogą z tym dzieckiem zacząć budować więź, to dziecko trafia do nich zanim się ta sytuacja prawna ureguje.

[00:13:06.557]

A te sytuacje prawne regulują się często bardzo długo.

[00:13:09.657]

Tak naprawdę najczęściej takie rozwiązania dotyczą dzieci, które na przykład są pozostawione w szpitalu

[00:13:16.686]

przez mamy, które chcą przekazać je do adopcji.

[00:13:20.157]

I my już jakby wiemy po pracy z mamą, że tak naprawdę ta decyzja jest w tych mamach pewna, osadzona i raczej zdania nie zmienia.

[00:13:27.871]

Więc rodzina decydując się na przyjęcie dziecka ma ten czas, 6 tygodni, kiedy oczekuje na ostateczną decyzję mamy,

[00:13:34.543]

ale już od samego początku może budować więź z dzieckiem.

[00:13:37.343]

To też dotyczy dzieci, które długotrwale przebywają w pieczy zastępczej.

[00:13:41.114]

I sprawy sądowe się toczą.

[00:13:43.114]

Często się toczą za długo, perspektyw na powrót do rodziny biologicznej nie ma.

[00:13:47.043]

Dziecko jest w pogotowiu rodzinnym z kilkoma innymi dziećmi

[00:13:50.500]

i jakby wszyscy wiedzą, że tak naprawdę najlepiej byłoby tego malucha umieścić w docelowym środowisku, żeby już z tymi konkretnymi osobami budowało więź.

[00:13:59.657]

No więc jakby wtedy też pochylamy się nad sytuacją takich dzieci i zastanawiamy się, co my jako ośrodek adopcyjny możemy zrobić.

[00:14:05.829]

Czy mamy kandydatów, którzy byliby gotowi przyjąć to dziecko i zaopiekować się nim emocjonalnie, a te sprawy sądowe dalej by się toczyły.

[00:14:13.710]

No i czasami się naprawdę toczą 2-3 lata i dopiero wtedy będzie możliwa adopcja, więc to jest czas, który ma znaczenie.

[00:14:20.771]

Czas, który dziecko już spełni w docelowym środowisku, a nie w środowisku, w którym te więzi nie są w pełni możliwe do zbudowania,

[00:14:28.243]

bo dzieci jest wiele, a opiekun jest tylko jeden.

[00:14:31.850]

[JK] Jest to dosyć rozwiązanie trudne emocjonalnie również dla rodziców, którzy się na to decydują.

[00:14:36.971]

Bo żyją przez czasami nawet kilka lat z takim poczuciem, że chcieli mieć dziecko adoptowane, natomiast to dziecko jest nadal w rodzinie zastępczej,

[00:14:45.271]

bo sytuacje prawne się jeszcze nie zakończyły i nie wszyscy się na to decydują.

[00:14:50.829]

Rozmawiałam również na ten temat z innymi ośrodkami adopcyjnymi w całym kraju i tam rzadziej tą praktykę stosują.

[00:14:58.143]

Właśnie bardziej skupiając się na obawach rodziców, dla których nie mamy na samym początku gwarancji, że to dziecko będzie u nas na zawsze.

[00:15:05.529]

My troszeczkę inaczej staramy się przygotować rodziców adopcyjnych, właśnie z taką otwartością na dziecko.

[00:15:11.971]

Możecie czekać, aż dziecku się ureguluje sytuacja prawna w kierunku adopcji, ale to trwa kilka lat i dziecko jest gdzieś indziej.

[00:15:19.670]

Natomiast możecie dać mu już opiekę od razu, ale jesteście wówczas rodziną zastępczą i to jest wasza decyzja, wasza otwartość.

[00:15:26.786]

Z wszystkimi ryzykami, które są ze sobą związane, czyli właśnie z utratą tajemnicy adopcji.

[00:15:33.329]

Z tym, że będą kontakty tego dziecka przez jeszcze jakiś czas z jego rodziną biologiczną.

[00:15:40.129]

No to jakby na szali muszą oni już położyć plusy i minusy i sami podjąć decyzję, ale uważamy, że decyzja po stronie dorosłych powinna być.

[00:15:48.586]

Natomiast my, reprezentując dziecko, staramy się, żeby jak najszybciej trafiło do rodziny, w której może zostać już na zawsze.

[00:15:56.214]

Mamy takich adopcji w ciągu pięciu lat już około dwustu, które rodziny najpierw były tymczasową rodziną zastępczą, a finalnie zostały rodziną adopcyjną.

[00:16:07.263]

A naprawdę bardzo mało sytuacji, ja dwie kojarzę, kiedy to się nie skończyło adopcją.

[00:16:13.443]

I ludzie nadal są rodziną zastępczą, z różnymi konsekwencjami, które się z tym wiążą.

[00:16:18.743]

Natomiast mają u siebie dziecko, ono jest bezpieczne, więc po prostu rodzice, czasami kandydaci na rodziców adopcyjnych, stają się rodzicami zastępczymi.

[00:16:30.410]

I my to robimy oczywiście we współpracy z organizatorami pieczy zastępczej,

[00:16:34.643]

bo uważamy, że to jest nasz wspólny interes i bardzo promujemy w ten sposób również rodzicielstwo zastępcze.

[00:16:41.786]

[KW] Tak. Rodzina adopcyjna jest rodziną na stałe.

[00:16:45.014]

Rodzina adopcyjna dostaje takie same prawa jak rodzice biologiczni.

[00:16:48.971]

Z kolei rodzice zastępczy takich praw nie mają.

[00:16:51.214]

Mają co najwyżej rozszerzenia przyznane przez sąd, bo tak naprawdę sąd decyduje w sprawach dziecka istotnych.

[00:16:57.743]

Mogą dostać rozszerzenie o decydowaniu o sytuacji zdrowotnej, czy edukacyjnej, czy administracyjnej.

[00:17:03.414]

Tak naprawdę rodzice zastępczy bez zgody sądu nie mogą opuścić kraju, wyjechać z dzieckiem za granicę.

[00:17:08.130]

To o wszystkim decyduje sąd.

[00:17:09.778]

O to muszą pytać i występować.

[00:17:11.501]

[AG] Tak jak trochę mówiliśmy, że faktycznie rodzina zastępcza jest bardziej zobligowana do tego, żeby współpracować z instytucjami.

[00:17:18.529]

I pewnie kwestia oceny ich możliwości, ich predyspozycji jest bardzo ważna,

[00:17:22.171]

ale pewnie też te instytucje przede wszystkim wspierają rodziny w pełnieniu tej funkcji wychowawczej.

[00:17:26.900]

Zwłaszcza w takich kwestiach związanych z uregulowaniem sytuacji prawnej, z różnymi aspektami formalnymi.

[00:17:33.230]

To wsparcie koordynatora bywa jakby nieocenione.

[00:17:35.443]

Bo często nasze rodziny adopcyjne, które decydują się na rodzicielstwo zastępcze, mają takie poczucie,

[00:17:41.771]

że to wsparcie jest potrzebne i bardzo, bardzo im się przydaje w różnych sytuacjach.

[00:17:47.109]

[KW] Tak, taki koordynator to trochę czasami jest dobry ciocia, dobry wujek, którzy przyjeżdżają do domu.

[00:17:52.057]

Oni nie są w instytucji, nie są w biurze, tylko przyjeżdżają do środowiska zastępczego, tak, do domu.

[00:17:58.771]

Rozmawiają z dziećmi, poznają te dzieci, budują relacje, to jest, no widują się dosyć często, przynajmniej raz w miesiącu.

[00:18:06.429]

Więc dla dziecka to nie jest osoba obca, tylko znajoma.

[00:18:09.986]

Dla rodziny zastępczej to jest często osoba też znacząca, bo ona pomaga być mostem pomiędzy urzędem.

[00:18:16.809]

Ta osoba wspiera tą rodzinę, pomaga. Bo to jest jej podstawowe zadanie.

[00:18:21.643]

Wspiera w znalezieniu specjalistów, w znalezieniu terapeutów, ale też w kontakcie z rodzicami biologicznymi.

[00:18:28.000]

Rodzina zastępcza nie musi kontaktować się z mamą, tatą biologicznym, tylko może robić to koordynator.

[00:18:32.790]

To koordynator umawia spotkania, dba o to, żeby przebiegały w odpowiedniej atmosferze, w odpowiedni sposób.

[00:18:40.500]

Jakby rozmawia też z rodzicami biologicznymi, poucza ich, jak to ma wyglądać, ale też ich motywuje do tego,

[00:18:45.700]

żeby podjęli wreszcie działania, które będą miały na celu powrót do środowiska biologicznego.

[00:18:51.070]

[OP] Wspominały Panie, że rodzin zastępczych jest mało, pewnie za mało.

[00:18:54.967]

Jakie warunki trzeba spełnić, żeby zostać rodziną zastępczą?

[00:18:58.114]

Czy taką samą, jak rodzina adopcyjna, czy tutaj to się różni?

[00:19:01.286]

Bo jednak jakby funkcjonowanie tych rodzin różni się dosyć znacznie.

[00:19:04.186]

Więc jak wygląda proces rekrutacji, czy stawiana się taką rodziną?

[00:19:08.029]

[KW] Z mojego doświadczenia, tak jak teraz porównuję kwalifikacje rodzin adopcyjnych, to bardzo podobnie wygląda kwalifikacja rodzin zastępczych.

[00:19:15.300]

Muszą podobne przesłanki spełnić, o tym wszystkim mówi ustawa.

[00:19:20.686]

I właściwie no osoba musi mieć władzę rodzicielską, zdolność do czynności prawnych, posiadać zatrudnienie.

[00:19:26.271]

Jej sytuacja zdrowotna musi być na tyle dobra, żeby mogła opiekować się dzieckiem.

[00:19:31.986]

Musi posiadać źródło dochodu.

[00:19:34.057]

I to właściwie tyle.

[00:19:37.014]

Musi się zgłosić do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

[00:19:40.114]

Skierować podanie o rozpoczęcie procedury kwalifikacyjnej.

[00:19:45.343]

Przejsć szkolenie po pozytywnej wstępnej ocenie i po szkoleniu oczekiwać na dziecko,

[00:19:50.900]

ale to oczekiwanie nie trwa długo, bo rodzin zastępczych brakuje, bardzo brakuje.

[00:19:55.729]

Do tego stopnia, no dzieci przebywają w tej chwili w środowiskach biologicznych i oczekują na wolne miejsce w pieczy zastępczej.

[00:20:01.229]

Co jest trudne, traumatyczne i niesprzyjające poczuciu bezpieczeństwa i rozwoju dziecka.

[00:20:07.950]

[JK] Ja może bym nie ujęła tego, że oczekują na umieszczenie w pieczy, tylko jest taka decyzja sądu

[00:20:12.886]

i przebywanie dalej we własnym środowisku może być dla nich nawet zagrażające.

[00:20:17.329]

A nie mamy miejsc w pieczy.

[00:20:18.670]

Dlatego, korzystając z tego, że jesteśmy w radiu, bardzo byśmy chciały zachęcić osoby, które myślą o tym, żeby pomóc dzieciom,

[00:20:25.971]

żeby zgłaszać się do swoich organizatorów pieczy, czy do ośrodków adopcyjnych.

[00:20:29.600]

My to już dalej pokierujemy.

[00:20:31.386]

Bo naprawdę dzieci, które wymagają wsparcia, wymagają nowego miejsca dla siebie, do życia, jest bardzo dużo.

[00:20:39.429]

I ta sytuacja w Wielkopolsce i tak jak w całym kraju jest bardzo, bardzo trudna.

[00:20:45.357]

Natomiast to, co było powiedziane wcześniej, pewne wymogi dotyczące rodzicielstwa zastępczego są trudne.

[00:20:53.300]

Kandydaci muszą przejść właściwie taką ścieżkę jak rodzice adopcyjni i czasami to troszkę ich zniechęca.

[00:21:00.286]

Bo tyle formalności, tyle załatwiania różnych rzeczy, szkolenie i tak dalej.

[00:21:05.100]

No tak, ale musimy sprawdzić, czy dziecko będzie bezpieczne w nowym domu.

[00:21:10.286]

Ale jak już jakby tą drogę się przejdzie, to potem już wsparcie koordynatorów jest duże.

[00:21:14.886]

Możliwość wsparcia również dla dzieci, które się u siebie ma.

[00:21:19.929]

I też wsparcie finansowe ma znaczenie.

[00:21:23.529]

Bo czasami rodziny zastępcze nie mają tylko jednego dziecka, tylko kilkoro i jakby od nich nie oczekuje się, że będą te dzieci utrzymywali z własnych zasobów,

[00:21:32.657]

tylko pokrywa się koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych.

[00:21:36.086]

I to jest jedna z różnic, która jest między adopcją a rodziną zastępczą.

[00:21:40.186]

Czyli po pierwsze, że dziecko nie jest tam jak w rodzinie biologicznie adopcyjnej, czyli rodzice zastępczy nie mają pełni praw rodzicielskich,

[00:21:49.057]

a po drugie otrzymają wsparcie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

[00:21:54.157]

[KW] Tak, i rodzice zastępczy też mają dostęp do szeregu specjalistów, których zatrudnia organizacja.

[00:22:00.629]

Czy to jest psycholog, czy też pedagog, logopeda, terapeuta.

[00:22:04.100]

Dodatkowo mają możliwość uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach dedykowanych tylko dla nich.

[00:22:08.929]

Jakby zwiększających ich świadomość z jakimi trudnościami borykają się dzieci, co jest też istotne w kontekście wychowywania tych dzieci u nich w domach.

[00:22:17.314]

[OP] Tutaj dużo mówią Panie właśnie o wsparciu, o koordynatorach, którzy pomagają rodzinom zastępczym.

[00:22:24.214]

A ostatnio wspominaliśmy coś o programie również wsparcia i pomocy dla rodzin adopcyjnych.

[00:22:29.729]

Może jeszcze parę słów o tym Panie powiedzą.

[00:22:32.000]

[JK] Tak, bo jakby najbardziej tutaj ta audycja poświęcona jest jednak rodzinom adopcyjnym, więc na tym się bardziej może skupię w tej chwili.

[00:22:40.371]

W ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski na lata 2021-2027 mamy projekt,

[00:22:46.871]

który nazywa się "Wspomaganie preadopcji i postadopcji kluczem do udanej adopcji".

[00:22:51.686]

Jest to program skierowany stricte właśnie dla rodziców adopcyjnych przed zakończeniem procesu, w trakcie tego procesu i również po.

[00:23:01.550]

I jaka była w ogóle idea powstania takiego projektu?

[00:23:05.700]

Tak jak tutaj mówiliśmy, jeżeli ktoś jest rodziną zastępczą, to jakby z mocy ustawy ma wsparcie koordynatora pieczy,

[00:23:12.800]

czyli osoby, która będzie troszkę go kierować, pomagać, nawiązywać kontakty z innymi specjalistami.

[00:23:20.530]

Natomiast jeżeli chodzi o rodziny adopcyjne, takiej instytucji czy takiego fachowca w ramach ośrodków adopcyjnych ustawa nie przewidziała.

[00:23:30.071]

Dlatego wymyśliliśmy, że dobrze byłoby, gdyby rodziny adopcyjne miały również takiego swojego opiekuna.

[00:23:36.929]

I tak projekt właśnie został napisany, że wszystkie rodziny, które są w procesie adopcji mogą uzyskać opiekuna rodzin adopcyjnych,

[00:23:44.886]

czyli osobę, która będzie im w procesie adopcyjnym towarzyszyć.

[00:23:48.429]

I to zarówno rodzicom, jak i dzieciom na oczywiście prośbę rodziców.

[00:23:53.714]

W jakim sensie będzie im towarzyszyć?

[00:23:55.971]

Czasami w sensie fizycznym.

[00:23:57.471]

Po przyjęciu dziecka do domu po prostu przyjdzie, zobaczy, poradzi, potowarzyszy,

[00:24:02.957]

ale także poprzez to, że może skierować się na różnego rodzaju konsultacje specjalistyczne, poradnictwo.

[00:24:11.214]

Organizujemy coś, co też cieszy się dużym powodzeniem.

[00:24:14.643]

Grupy wsparcia dla rodziców adopcyjnych.

[00:24:16.829]

Jest to grupa osób o specyficznych rolach rodzicielskich, o tym mówiliśmy w poprzednich audycjach.

[00:24:22.186]

I mają potrzebę porozmawiać w swoim gronie o różnych swoich trudnościach, problemach.

[00:24:28.029]

I grupa wsparcia zapewnia właśnie takie zrozumienie, możliwość przedyskutowania różnych trudniejszych spraw.

[00:24:34.543]

Ale proponujemy też warsztaty szkoleniowe, psychoedukację.

[00:24:39.086]

I to, co jest nowością również w systemie adopcyjnym.

[00:24:42.709]

Kierujemy swoją ofertę również dla osób dorosłych, które w przeszłości były adoptowane.

[00:24:48.471]

I to może akurat w dzisiejszej audycji też być ciekawe,

[00:24:51.657]

bo jeżeli ktoś jest dorosłym adoptowanym i ma w związku z tym jakieś myśli, trudności, chciałby czegoś się dowiedzieć,

[00:25:00.086]

to również zachęcamy do kontaktu z ośrodkiem adopcyjnym.

[00:25:03.643]

Bo dla tych osób również mamy możliwość wsparcia i przeprowadzenia przez taki trudny temat jakby z własnej historii adopcyjnej.

[00:25:12.043]

[OP] Myślę, że to jest bardzo cenna właśnie wiadomość, że nie zostawiają Państwo samych tych rodziców i tych dzieci.

[00:25:17.743]

Ani na początku, przed adopcją, ani w trakcie procesu, ani też później.

[00:25:21.257]

Zwłaszcza myślę, że ta ostatnia część jest najważniejsza.

[00:25:23.743]

Bo to, że na początku ten kontakt jest z Państwem.

[00:25:25.986]

Panie same mówiły, że trzeba dużo rzeczy sprawdzić, różne testy i tak dalej i Państwo są obecni w tym życiu.

[00:25:31.757]

Natomiast potem pewnie było różnie, pewnie niektórzy byli trochę zostawieni sami sobie.

[00:25:36.929]

Ale teraz już jest inaczej i też właśnie fajnie i dobrze, że nawet osoby po latach mogą się do Państwa zgłosić i tej pomocy szukać.

[00:25:45.771]

To może jeszcze, przypomnijmy, gdzie konkretnie można zadzwonić, jeżeli się myśli o adopcji?

[00:25:52.114]

Czy właśnie jest się już w trakcie czy po, czy ma się jakieś problemy z tym związane.

[00:25:56.820]

Gdzie szukać kontaktu z Państwem?

[00:25:58.386]

[AG] Zapraszamy do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu.

[00:26:01.243]

Zapraszamy do kontaktu telefonicznego, mailowego.

[00:26:04.000]

Ośrodek w Poznaniu mieści się w Okrąglaku, także dość charakterystycznym budynku poznańskim.

[00:26:09.386]

Poza tym oczywiście zapraszamy nasze rodziny do innych ośrodków w Wielkopolsce, do Piły, do Leszna, do Konina i do Kalisza.

[00:26:16.186]

Tam również działają koleżanki, pedagożki, psycholożki i kolega, pedagog w ramach działań ośrodka adopcyjnego

[00:26:23.386]

i są otwarci na przyjmowanie nowych kandydatów, na wspieranie tych, którzy już są w trakcie procedury bądź ukończyli tę procedurę.

[00:26:30.900]

I również w tych pozostałych czterech lokalizacjach działa nasz projekt

[00:26:33.614]

"Wspomaganie preadopcji i postadopcji kluczem do udanej adopcji".

[00:26:36.229]

Tam też są opiekunowie rodzin adopcyjnych, z których pomocy może każda rodzina zgłaszająca się do ośrodka skorzystać.

[00:26:43.920]

I oczywiście zachęcamy również osoby, które rozważają albo wahają się pomiędzy rodzicielstwem adopcyjnym a rodzicielstwem zastępczym

[00:26:50.386]

do zgłaszania się do powiatowych centrów pomocy rodzinie na terenie swoich powiatów.

[00:26:55.000]

Bądź w Poznaniu do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i Centrum Wspierania Rodzin Swoboda.

[00:26:59.240]

Te instytucje w Poznaniu zajmują się rodzicielstwem zastępczym.

[00:27:01.843]

Tam można uzyskać informacje, jak ta procedura uzyskania kwalifikacji na rodzinę zastępczą wygląda, jak wygląda w ogóle rodzicielstwo zastępcze.

[00:27:09.580]

I na pewno każda z tych instytucji wymienionych tutaj przeze mnie przyjmie nowych kandydatów z otwartymi ramionami

[00:27:15.343]

i wesprze też tych, którzy mierzą się z jakimiś trudnościami w momencie, kiedy już dzieci są u nich.

[00:27:21.671]

[JK] Oczywiście można nas znaleźć na Facebooku.

[00:27:23.614]

Można nas znaleźć na stronie internetowej.

[00:27:25.886]

Wystarczy wpisać Ośrodek Adopcyjny w Wielkopolsce i już wszystko się pokaże.

[00:27:31.729]

[AG] Prowadzimy również media społecznościowe, faktycznie Wielkopolski Ośrodek Adopcyjny ma swojego fanpage'a na Facebooku,

[00:27:36.129]

więc zachęcamy do tego, żeby tam zaglądać, bo co jakiś czas pojawiają się posty,

[00:27:39.900]

które podnoszą świadomość adopcyjną.

[00:27:41.514]

Ale przede wszystkim zachęcamy do tego, by zapoznać się z takim cyklem postów Historie Pełne Nadziei,

[00:27:46.857]

bo tam właśnie przedstawiamy historię naszych dzieci, które oczekują na rodzinę.

[00:27:51.400]

I część z nich nadal czeka, część już znalazła szczęśliwe zakończenie i jest razem z mamą i z tatą.

[00:27:57.557]

I liczymy na to, że takich historii pełnych nadziei będzie więcej.

[00:28:02.500]

[OP] Mamy taką nadzieję.

[00:28:04.033]

Dziękujemy Państwu bardzo za towarzyszenie nam w naszym cyklu audycji.

[00:28:08.029]

I mam nadzieję, że temat adopcji i pieczy zastępczej udało nam się oswoić.

[00:28:12.171]

A jeżeli pojawiły się jakieś pytania i refleksje, to zapraszamy do kontaktu z ośrodkami adopcyjnymi.

[00:28:17.960]

Dziękuję bardzo.

[00:28:18.814]

[JK] Tak, serdecznie zapraszamy do kontaktu. Dziękuję.

[00:28:21.114]

[AG] Dziękujemy. [EW] Dziękuję.

[00:28:22.886]

Otwarte serca, otwarte domy.

[00:28:26.000]

Cykl audycji osławiającej temat adopcji i pieczy zastępczej.

[00:28:30.800]

Partnerem audycji jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

[00:28:34.935]

Prowadzące ośrodki adopcyjne w Wielkopolsce.

[00:28:37.543]

Materiał sfinansowany ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego.